- העובד כוכבים והכותי שתרמו כולי

A Gentile and a Kuti who were Toiraim, etc.

Overview

The גמרא cited a משנה which states that if a נכרי or a כותי separated תרומה, it is a valid and it is forbidden to be eaten by non-כהנים. The issue at hand is whether the produce of a חייב בתרומה.

פירוש בקונטרס¹ דקסבר אין קנין לעובד כוכבים² -

רש"י **explained,** the reason there is a חיוב הפרשת חיוב, is because the תנא of this maintains that **a יכרי has no acquisition** in ארץ ישראל to a degree that he should be able to remove its קדושה regarding חרומות ומעשרות –

חוספות offers an alternate interpretation:

ונראה לרבינו יצחק דאפילו למאן דאמר יש קנין משכחת לה - And it appears to the ר"י that we can find such a case of חיוב תרו"מ even according to the one who maintains that a נכרי in קנין in א"י to remove its קדושה regarding תרו"מ; that is in a case

כשגדלה שליש³ ביד ישראל וקנה ממנו עובד כוכבים⁴ -

When the produce grew a third of its entire growth by a ישראל and the ישראל bought it from him afterwards –

תוספות responds to an anticipated difficulty:

- ולא מיפטר מטעם לוקח דתבואת זרעך קרינא ביה כיון שגדלה הרבה ביד עובד כוכבים אחל it does not become now exempt from מרו"מ by the נכרי on account that it was purchased, because we 'read' (call) this produce as being תבואת זרעך (produce of your seed), since it grew a lot by the נכרי −

תוספות offers an alternate scenario:

.

 $^{^{1}}$ בד"ה שתרמו.

² Therefore even if the produce grew entirely by the בררו"מ, nevertheless since it grew in א"א it is מחויב בתרו"מ, מחויב בתרו"מ, א"א it is מחויב בתרו"מ, היים בתרו"מ, היים

³ Produce which grew a שליש and was then harvested is מחויב בתרו"מ. Therefore, once it grew a שליש by a ישראל there is a חיוב הפרשת תרו"מ.

⁴ It grew the remaining two-thirds by the נכרי.

⁵ The מכר מחלב ומר, מחלב מרוב לפריפה (ודאה מדר, בררים בררים (דאה) which states ב"מ פח,ב הם מרה, to include only produce that you grew, but not produce which you bought. Therefore it would seem that since the נכרי bought the produce from a מרו"מ it should be exempt from תרו"מ, nevertheless חוספות concludes that in this case it is תבואת זרעך. ⁶ See 'Thinking it over'.

- אי נמיי כשזרעה העובד כוכבים ומכרה לישראל וגדלה שליש וחזר וקנאה ממנו planted it, and he sold it to a נכרי and it grew a שליש by the ישראל, and the sought it back from the ישראל.

Another suggestion:

ועוד דפירש רבינו תם בסוף פרק קמא דבכורות (דף יא,ב דיבור המתחיל טבלים) –
- מסכת בכורות of פרק explained in the end of the first ר"ת בכורות היכא דלקח? קודם שנתמרח שנתמרח שנתפיר לוקח היכא דלקח? קודם שנתמרח

That a buyer is not exempt from תרו"מ in a case where he bought it before מירות, so we can be discussing a case where the נכרי bought the produce from a מירוח (so it is מחוייב (so there is no issue of לקוח) –

A final alternative:

אי נמי בחכר¹¹ שדה מישראל חייב הגדל בו בתרומה ואפילו יש קנין לעובד כוכבים:
Or you may also say; that the נכרי rented a field from a ישראל, in which case whatever grows there is תרומה, even if we maintain יש קנין לעכו"ם.

<u>Summary</u>

There is a תרו"מ היוב for the produce of a נכרי if we maintain אין קנין לעכו"ם בא"י. There can be a חיוב even if we maintain ישראל if it grew a ישראל by a ישראל a ישראל or through a קודם מירוח or through a חכירה is even if it is by a הייב even if it is by a נכרי.

Thinking it over

תוספות writes that even if יש קנין לעכו"ם, nevertheless if it was גדלה שליש ביד ישראל and the rest by the מחוייב בתרו"מ and it is not considered לקוח since it grew

⁷ One may argue that since it says תבואת זרעך, it must be planted by you (in order not to be considered לקוח), however in the case ישראל and the ישראל arguested previously it was planted by the ישראל.

⁸ In this case the לקוח planted it so it cannot be considered לקוח. The difficulty with this scenario is that it seems a bit unusual to sell it and then buy it back. Or perhaps since it grew from the planting of a מהוייב בתרו"מ it cannot be שליש even though later it grew a ישראל by a ישראל.

⁹ See נחלת משה that this means he bought the field (?) and the produce before מירוח.

¹⁰ After the grain is winnowed, etc., it is gathered into a pile and smoothed out neatly. This process is called מירוח. The for הוום המה"ת is only after the מירוח for דברים זגנך (as it written (in דברים לas it written (in דברים להגנך), so it requires מירוח to be considered מירוח.

¹¹ הכר is a rental where (in this case) the נכרי (the renter) obligates himself to give the landlord (the ישראל) a certain amount of produce which will grow on this land.

(so much) by the נכרי it can be called תבואת הבואת. However this seems to be self-contradictory, for if it is called תבואת of the נכרי, so it is not מחויב בתרו"מ since מחויב בתרו"מ קנין לעכו"ם וכו' ^{13}

¹² See footnote # 6.

 $^{^{13}}$ See אוצר התלמוד מפרשי אוצר # 66.